

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/129/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313219350
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1313219350.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUD. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, proti žalovanému: Ing. J. Ď., trvale bytom R. XX, 841 02 Bratislava, o zaplatenie 1 808,75 eura s príslušenstvom a zmluvnej pokuty, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 20,40 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 4,025 % ročne od 06.12.011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Súd žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 808,75 eura spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,065 % denne a úrokom z omeškania vo výške 4,025 % ročne z jednotlivých dlžných súm špecifikovaných v žalobe. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že so žalovaným uzatvoril dňa 13.07.2010 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100030815, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1 500,- eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 85,15 eura. Ďalej uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 11, napokon zaplatil len sumu 1 256,65 eura. Keďže žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako 3 mesiace, bolo mu dňa 18.11.2011 doručené oznámenie o uplatnení práva žiadať okamžité splatenie úveru s účinnosťou k 04.12.2011.

Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 08.03.2016 uviedol, že nespochybuje skutkové tvrdenia uvedené v žalobe, chcel by však požiadať o splátky, keďže má viacero dlhov a exekúcií.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

Dňa 13.07.2010 uzatvoril žalobca so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100030815 (č.l. 10 spisu), na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 1 500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 85,15 eura splatných k 19. dňu v mesiaci. Celková čiastka, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť bola stanovená na sumu 2 065,40 eura, RPMN za úver 68,54 %, ročná úroková sadzba úveru 70 %, priemerná RPMN za úver 51,49 %, poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 eura, celková čiastka pri revolvingu, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť, bola stanovená na sumu 2 043,60 eura, predpokladaná RPMN úveru pri poskytnutí revolvingu 56,09 %, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9

% . Podľa bodu 2.1. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere (č.l. 12-13 spisu), ktoré v zmysle bodu 7. zmluvy o revolvingovom úvere tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom, spoludlžníkom 1 a spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 a veriteľa. Podľa bodu 2.2. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere veriteľ je povinný odoslať dlžníkovi oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Z oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi (č.l. 15 spisu) súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému nasledujúce údaje o schválenom úvere: číslo zmluvy o RÚ - 8100030815, schválená výška úveru - 1 500,- eur, splatnosť úveru - 36 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru - 85,15 eura, dátum splatnosti prvej splátky úveru - 18.08.2010, dátum splatnosti poslednej splátky úveru - 19.07.2013, periodicita splácania úveru - mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu splácania - 19., celková výška úveru - 1 500,- eur, RPMN úveru - 68,54 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy o RÚ - 51,49 %, schválená výška revolvingu 993,43 eura, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu - 993,43 eura, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu - 85,15 eura, RPMN po vykonaní revolvingu - 56,09 %, úverový limit - 1 500,- eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť - 3 065,40 eura, odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1. písm. a) Dohody o poskytnutí služby - 222,95 eura, ročná úroková sadzba úveru - 70 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu - 2 043,60 eura, ročná úroková sadzba revolvingu - 68,44 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania - 9 %, dátum nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy o RÚ - 13.07.2010. Z karty klienta (č.l. 16-17 spisu) súd zistil, že žalobca vyplatil žalovanému celkovú čiastku vo výške 1 277,05 eura a žalovaný splatil celkom sumu 1 256,65 eura. Z oznámenia o zosplatnení zo dňa 01.11.2011 (č.l. 9 spisu) súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškani s úhradou splátok č. 13, 14, 15 s tým, že ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Z doručky k uvedenému oznámeniu (č.l. 14 spisu) súd zistil, že žalovaný si oznámenie prevzal dňa 18.11.2011.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. a), f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "O.z.") výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 O.z. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 O.z. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

Podľa § 53a O.z. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta O.z. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 O.z. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom ku dňu omeškania) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100030815 zo dňa 13.07.2010, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) v spojení s § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca poskytol žalovanému úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti (ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra žalobcu) a zároveň úver bol žalovanému poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (žalobca v tejto súvislosti netvrdil ani nepreukázal opak). Poskytnutý úver je tak úverom spotrebiteľským v zmysle § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z toho potom vyplýva, že uzatvorená zmluva musí okrem všeobecných náležitostí spĺňať aj osobitné (sprísnené) náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy však súd zistil, že tomu tak nie je. Zmluva o revolvingovom úvere č. 8100030815 zo dňa 13.07.2010 totiž neobsahuje údaj o druhu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch), t.j. údaj, či ide o účelový alebo bezúčelový úver, ďalej údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch) a ani údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, tieto údaje sú síce uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi (č.l. 15 spisu), z citovaného ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch však jednoznačne vyplýva, že predmetné údaje musia byť súčasťou samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (a nie iného dokumentu). Z bodu 2.1. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere

prítom vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa a tiež, že zmluva o revolvingovom úvere je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 a veriteľa. Z uvedeného potom vyplýva, že podpisom listiny označenej ako zmluva o revolvingovom úvere obidvomi zmluvnými stranami došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá však neobsahovala všetky predpísané náležitosti vyžadované zákonom. Pokiaľ ide o údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky, okrem toho, že v zmluve je uvedený iba deň splatnosti jednotlivých splátok (19. deň v mesiaci), nie však konkrétny dátum (s uvedením dňa, mesiaca a roka), kedy má žalovaný začať so splácaním úveru (čo je rovnako uvedené iba v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi), v zmluve je uvedená iba výška mesačnej splátky (85,15 eura), z čoho však nie je možné zistiť, koľko z nej predstavuje samotná istina, koľko úrok a koľko iné poplatky. Zákonom stanovené členenie splátky na istinu, úroky a iné poplatky nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň, aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj také nároky, na ktoré nemá právo (porov. napr. rozsudky Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15C/59/2013 zo dňa 11.04.2014 a sp. zn. 10C/14/2014 zo dňa 24.04.2014, a mnoho ďalších, všetky dostupné na www.justice.gov.sk, kde súdy v obdobných spotrebiteľských veciach dospeli k rovnakému záveru o nesplnení uvedenej náležitosti v zmluvách o spotrebiteľských úveroch, kde bola splátka úveru vyjadrená rovnako ako v prejednávanej veci, t.j. bez jej členenia na istinu, úroky a iné poplatky). Absencia vyššie uvedených náležitostí má prítom za následok, že poskytnutý úver sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže podľa karty klienta (č.l. 16-17 spisu) žalobca reálne vyplatil žalovanému celkovú čiastku vo výške 1 277,05 eura (teda nie sumu 1 500,- eur, ktorá bola uvedená v zmluve a v ktorej bola zahrnutá aj odmena za poskytnutie úveru vo výške 222,95 eura /ako to uviedol žalobca v špecifikácii pohľadávky na č.l. 43 spisu/, na ktorú však žalobca z vyššie uvedeného dôvodu nemá právo), pričom žalovaný splatil celkom sumu 1 256,65 eura, súd žalobe vyhovel iba v časti uvedeného rozdielu predstavujúceho sumu 20,40 eura a vo zvyšnej časti žalovanej sumy (1 788,35 eura) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Len pre úplnosť súd dodáva, že aj keby vyššie uvedené oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi považoval za nový návrh na uzatvorenie zmluvy v zmysle § 44 ods. 2 O.z. (keďže obsahoval aj také údaje, ktoré zmluva o revolvingovom úvere neobsahovala), nedošlo by k uzatvoreniu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže takýto nový návrh by musel žalovaný prijať v písomnej forme, aby došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy v písomnej forme podľa § 46 ods. 2 O.z., ktorú zmluva o spotrebiteľskom úvere pod sankciou neplatnosti musí mať v zmysle § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. K takémuto písomnému prijatiu návrhu však zo strany žalovaného nedošlo, keď faktické čerpanie peňažných prostriedkov žalovaným nemožno považovať za prijatie návrhu v písomnej forme, a teda ani za uzatvorenie zmluvy v písomnej forme.

Okrem toho však súd poukazuje na to, že aj keby uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere obsahovala všetky predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nebolo by možné žalovanému nároku vyhovieť v celom rozsahu, keďže úrok vo výške 70 %, resp. 68,44 % ročne dohodnutý v zmluve o revolvingovom úvere, by považoval súd za odporujúci dobrým mravom. Zmluva by teda bola v tejto časti neplatná v zmysle § 39 v spojení s § 3 ods. 1 a § 41 O.z., pričom z takéhoto neplatného zmluvného dojednania by žalobcovi nevzniklo právo na plnenie (úrokov).

K neprimeranej výške úrokov a jej rozporu s dobrými mravmi sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012, keď uviedol: "Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke "uspokojí" bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni "zhodnotiť" obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek."

V nadväznosti na uvedené súd poukazuje na to, že v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere bola priemerná výška úrokovej sadzby pri nových spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami domácnostiam s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov vo výške 11,63 % ročne (podľa bankovej úrokovej štatistiky uverejnenej Národnou bankou Slovenska na www.nbs.sk). Ročná úroková sadzba dohodnutá v zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 13.07.2010 tak viac ako 6 násobne presahovala priemernú výšku úrokovej sadzby uplatňovanú v rovnakom čase bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch, čo možno podľa názoru súdu nepochybne považovať za odporujúce dobrým mravom (k tomu porov. napr. rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15C/83/2013 zo dňa 21.02.2014, kde súd v obdobnej veci rovnakého žalobcu považoval za odporujúcu dobrým mravom rovnakú výšku úrokovej sadzby). Navyše takáto výška úrokovej sadzby odporuje výslovnému zneniu § 53 ods. 6 O.z., v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Keďže žalovaný sa dostal s úhradou svojho dlhu (vo výške 20,40 eura) do omeškania, súd mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi okrem dlžnej sumy aj úroky z omeškania v žalobcom uplatnenej výške (ktorá neprekračovala zákonnú výšku úrokov z omeškania), a to odo dňa 06.12.2011, t.j. po uplynutí 15 dní od doručenia oznámenia o zosplatnení zo dňa 01.11.2011. Oznámenie bolo žalovanému podľa doručky doručené dňa 18.11.2011, posledný deň uvedenej 15 dňovej lehoty však pripadol na sobotu (03.12.2011), a preto sa v zmysle § 122 ods. 3 O.z. posunul na najbližší nasledujúci pracovný deň (pondelok 05.12.2011). Žalovaný sa tak dostal do omeškania dňa 06.12.2011. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania (z jednotlivých splátok splatných pred uvedeným dňom, ako aj zo sumy prevyšujúcej dlžnú sumu 20,40 eura) súd žalobu zamietol. K tomu súd navyše uvádza, že žalobca požadoval úroky z omeškania (ktoré v zmysle § 121 ods. 3 O.z. predstavujú príslušenstvo pohľadávky) z jednotlivých splátok, ktoré však už v sebe zahrňovali úroky (ktoré rovnako v zmysle § 121 ods. 3 O.z. predstavujú príslušenstvo pohľadávky) - tzv. anatocizmus, čo nemá oporu v zákone (Občianskom ani Obchodnom zákonníku). Občiansky ani Obchodný zákonník totiž neustanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pričítané ako civilné plody peňazí /*fructus civiles*/), a následne tak právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil aj úroky z omeškania (porov. rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 24. marca 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky pod R 5/2006, rovnako rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22. júla 2010, sp. zn. 33 Cdo 2041/2008). Keďže však v posudzovanom prípade sa jednalo o spotrebiteľský vzťah, akákoľvek dohoda v tomto zmysle by predstavovala neprípustné odchýlenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 O.z.) a bola by z toho dôvodu neplatná.

Súd zamietol žalobu aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, ktorú si žalobca uplatnil vo výške 0,065% denne z jednotlivých splátok pred zosplatnením úveru (čiastočne aj po zosplatnení) a následne zo sumy 1 703,- eur. Tento nárok odvodzoval od čl. 14 bod 14.1. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere ("V prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065% dlžnej sumy za každý deň omeškania, t.j. 23,725% p.a. Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace stali podľa čl. 13. 3 písm. a/ tejto zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy, je dlžník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,065% dlžnej sumy za každý deň omeškania"). V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 6C/70/2015 zo dňa 26.08.2015 (dostupné na <http://www.justice.gov.sk>) súd v obdobnej veci totožného žalobcu nepriznal žalobcovi žalovaný nárok v časti rovnakej zmluvnej pokuty vo výške 0,065% majúcej svoj základ v zmluvných dojednaniach k zmluve o revolvingovom úvere (čl. 14 bod 14.1.), a to z dôvodu neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 53 ods. 5 O.z.). V zmysle § 53a O.z. je pritom žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky, resp. podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Keďže žalobca v posudzovanom prípade nepostupoval v súlade s uvedeným zákonným ustanovením a nerešpektoval uvedený zákonný príkaz, konal protiprávne. Žalobca takýmto konaním vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany

súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a O.z.). Plnenie z takejto podmienky navyiac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 O.z.; „z neplatného právneho úkonu“). Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z. z.) - porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 91/2011 zo dňa 24.04.2012.

Preto už len z tohto dôvodu (§53a O.z.) nebolo možné žalobcovi žalovaný nárok v tejto časti priznať. Nad rámec toho však súd poukazuje tiež na to, že ustanovenie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere písaných drobným a ťažko čitateľným písmom medzi množstvom iných menej podstatných ustanovení. Obchodné podmienky (charakter ktorých plnia aj zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere) by však mali slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Nemali byť slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej forme dodávateľ skryl dojednania pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa uniknú (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013). Práve ustanovenie o zmluvnej pokute v posudzovanej veci obsiahnuté v zmluvných dojednaniach takýto charakter spĺňa (a to aj kvôli iba ťažko čitateľnej a neprehľadnej forme zmluvných dojednaní). Takéto konanie žalobcu (ktorý zmluvné dojednania vopred jednostranne predpripravil a naformuloval, vrátane zvolenia veľkosti písma a umiestnenia ustanovenia o zmluvnej pokute v nich) nemôže aj z pohľadu § 3 ods. 1 O.z. požívať súdnu ochranu. Zásada poctivosti ako súčasť kategórie dobrých mravov sa totiž okrem iného prejavuje aj tým, že text zmluvy musí byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný, čo platí aj o obchodných podmienkach, pokiaľ majú tvoriť súčasť zmluvy. S poukazom na uvedené by teda súd žalovaný nárok v tejto časti žalobcovi nepriznal aj z tohto dôvodu.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému ako prevažne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil (žiadne mu v konaní ani nevznikli).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.